

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 527/23
7.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужилца АА, мал.ББ и мал.ВВ, чији је законски заступник мајка АА, све из ..., чији је пуномоћник Крстић Зоран, адвокат из Панчева, ул.Др Светислава Касапиновића бр.10/А/104, против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Олег Копривица, адвокат из Панчева, Трг слободе бр.1, ради конституисања права становања, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П2 612/22 од 13.7.2023. године, у седници већа одржаној дана 7.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П2 612/22 од 13.7.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца, па се конституише право становања (habitatio) у корист малолетних тужилаца, као и мајке АА на стану туженог ГГ из ..., који се налази у ... у ул. ...., стан број..., на првом спрату, површине 57 м2, који је део вишепородичног стамбеног објекта изграђеног на парцели ... КО ..., уписан у лист непокретности бр... КО ..., што је тужени дужан да трпи и да дозволи да се ово право упише код РГЗ СКН Панчево, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужилцама надокнади трошкове поступка у износу од 384.750,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у целисти из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23) у

вези члана 202 Породичног закона, Апелациони суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разложима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи из жалбе којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, тужиља АА и тужени су живели у брачној заједници из које заједнице имају две кћери, мал.ББ, рођ....2009. године и мал.ВВ, рођ....2012.године. Брак тужиље АА и туженог ГГ разведен је пресудом Основног суда у Панчеву П2 449/21 од 09.11.2021. године, на основу које је вршење родитељског права поверено мајци АА, а тужени је обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечно износ од 20.000,00 динара. Након развода брака, тужени се иселио из предметног стана бр... у ул... у ..., који се води на његово име, и у коме је до развода брака живео са тужиљом АА и њиховом заједничком малолетном децом. Тужиља АА је запослена као посластичар у ресторану "...” у ... и нема уписаних непокретности на своје име. Тужени је запослен као возач кетеринга у Београду и поред власништва на предметном стану, поседује и 1/2 куће у ... у ул... бр... у ..., што представља приземни део те куће у којем делу издаје локал и за исто убира закупнину у месечном износу од 5.000,00 – 6.000,00 динара. Тужени има пријављено боравиште у ул... бр... у ... у кући у којој живи његова мајка, са две сестре, која кућа је површине око 60 м², састоји се од дневне собе, кухиња, купатила и још две засебне собе и након иселења из стана у ул... бр..., тужени ту привремено станује. Родитељи тужиље АА поседују непокретности, две куће у ..., које нису условне за становање за малолетне тужиље и њихове мајке, јер у истој живе родитељи тужиље АА и остали рођаци, тако да не постоји слободан и адекватан простор за смештај малолетних тужиља. Малолетна деца парничних странака, ББ и ВВ живе са мајком у ... у стану у којем су живеле са породицом док су парничне странке биле у браку, навикнуте су на окружење у овом делу ..., ту имају своје друштво, свој комфор и у близини стана се налази основна школа коју похађају, а као власник на предметном стану је уписан тужени.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом материјалног права и то одредбе члана 6 став 1, 72 став 1 и 194 Породичног закона оценио да је у најбољем интересу малолетних тужиља установљавање права на становању у стану где је породица функционисала за време трајања брачне заједнице њихових родитеља, стану број ... у ул... у ..., а ово право становања тужиља на спорном стану, не представља очигледну неправду за туженог и оно је ограниченог трајања, јер траје до пунолетства малолетне деце.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, штитећи најбољи интерес малолетне деце ББ и ВВ, узраста 14 и 11 година, када је утврдио право

становања малолетне деце са мајком, законским заступником АА, овде тужиљом, на стану број ... у ул.... у ..., који је у власништву туженог.

Одредбом члана 194 став 1 Породичног закона прописано је да дете и родитељ који врши родитељско право имају право становања на стану чији је власник други родитељ детета, ако дете и родитељ, који врши родитељско право, немају права својине на усељивом стану. Ставом два истог члана наведеног закона прописано је да право становања траје до пунолетства детета, а ставом три да немају право становања дете и родитељ, ако би прихватање њиховог захтева за право становања представљало очигледну неправду за другог родитеља.

Право становања установљено цитираном одредбом Породичног закона, представља законодавну меру за остваривање права детета на дом, како би се обезбедили животни услови потребни за развој детета, зајамчени чланом 27 став 2 Конвенције о правима детета. Одговорност за обезбеђивање таквих услова којима ће детету бити пружен животни стандард примерен физичком, менталном, духовном, моралном и друштвеном развоју детета, првенствено сnose родитељи детета. Несумњиво је да се најбољи интерес детета штити осећањем сигурности и безбедности уз родитеља којем је поверено самостално вршење родитељског права, што је у конкретном случају мајка заједничке малолетне деце, тужиља АА. У оквиру сигурности и стабилности породичног дома стоји и имовинска сигурност и стабилност коју пружа реализовано право на становање у стану другог родитеља, овде туженог, предвиђеног цитираном законском одредбом и исто не представља очигледну неправду за туженог и имајући у виду да је исти власник још једне непокрености у ... – дела куће у ... у ул.... број ..., услован за становање, а који тужени издаје као локал и за исто убира закупнину.

Право становања (*habitatio*) је лична службеност из корпуса дечјих права, које је установљено у циљу егзистенцијалне заштите детета, ради збрињававања детета и у интересу родитеља које врши родитељско право. С обзиром на неспорно утврђену чињеницу да малолетна деца странака и тужиља АА немају право својине на усељивом стану, правилно је првостепени суд оценио да тужиље имају право становања на усељивом стану чији је власник тужени, те је неосновано жалбено указивање да конституисање права становања представља очигледну неправду за туженог, да исти нема где да живи, јер у кући власништво његове мајке на адреси у ..., ул...., површине око 60 м², станују његова мајка и две сестре, а да је део куће у ..., био приморан да изда у закуп, како би и редовно извршавао своју законску обавезу издржавања према малолетној деци.

Неосновано је жалбено указивање туженог да се између тужиље АА и њега води посебна парница ради утврђења брачне тековине на предметном стану у ... у ул...., те уколико иста успе у тој парници, биће сувласник 1/2 идеалног дела на предметном стану, те с тих разлога неће бити лице без непокрености, а с разлога што ни тужиља АА, ни малолетне тужиље ББ и ВВ, у време доношења првостепене пресуде, немају у својини усељив стан. По оцени овог суда, супротном одлуком би се погодвало тежњама које су неспојиве са циљем института *habitatio* који је превасходно и установљен у циљу остварења најбољег интереса детета, који је у основи свих права детета која се штите Породичним законом, али и Конвенцијом о правима детета, чије стандарде, сходно одредби члана 16 став 2 Устава РС, непосредно суд примењује и

најбољи интерес детета се управо цени кроз удовољење потребе детета за стабилним домом и породицом. Стога је правилно првостепени суд на рочишту одржаном дана 13.03.2023. године одбио предлог туженог за прекид овог поступка до окончања поступка ради утврђења брачне тековине у предмету Основног суда у Панчеву П 469/22, правилно налазећи да исто не представља претходно питање за одлуку у овој правној ствари.

Неосновани су наводи из жалбе туженог да отац тужиље АА поседује кућу у ..., те да првостепени суд погрешно поклања веру исказу тужиље и њеног оца у погледу условности за становање у тој непокрености, а с разлога што је право становања једно од основних права детета, које суд утврђује искључиво на терет другог родитеља који не врши родитељско право и има усељив стан, а не на терет других сродника. Законодавац није предвидео да се ово право у корист детета може установити на терет неког другог лица, осим родитеља, управо са циљем да се детету обезбеди егзистенцијална заштита и збрињавање до пунолетства на терет родитеља који имају основну дужност старања о детету у смислу члана 68 став 1 Породичног закона.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе, али будући да не могу довести до другачије, за жалиоца повољније одлуке у овом поступку, није посебно образлагао, сагласно члану 396 став 1 и 2 ЗПП.

Са свега изнетог, побијана пресуда у ставу првом изреке је потврђена на основу члана 390 ЗПП у вези члана 202 Породичног закона, па је одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, која је донета применом одредби члана 153, 154 и 163 ЗПП, сходно успеху у спору, са увећањем за заступање више странака за 100% вредности, правилном применом важеће Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката, па је потврђено решење садржано у ставу другом изреке побијане пресуде, применом одредбе члана 401 тачка 2 ЗПП.

Како тужени није успео у другостепеном поступку, на основу члана 165 став 2 у вези са чланом 153 ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Радмила Радић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић